

مدیریت و کنترل آتش سوزی مدارس

|| رشید محمدی لیتکوهی ||

معاون آموزشی دبستان رئیس‌زاده، آمل

|| ماریا طبری ||

آموزگار دبستان شهید صالحی، آمل

قطره‌ای یا بخاری هیزمی و والور استفاده نکنید.

■ قفسه‌های کتاب، پرده‌ها و پوشه‌های کار را نزدیک بخاری‌ها قرار ندهید.

■ بین بخاری و محل قرار گرفتن میز و نیمکت‌های دانش‌آموزان فاصله مناسب ایجاد کنید. هرچه فاصله آن‌ها بیشتر باشد، ضریب ایمنی بالاتر است.

■ قبل از راه‌اندازی بخاری‌ها نکات ایمنی را به دانش‌آموزان یادآوری کنید.

■ کپسول اطفای حریق و چند سطل شن‌نمدار را برای استفاده در مواقع ضروری در مکان‌های معینی قرار دهید. محل قرار گرفتن آن‌ها را به سایر کارکنان هم نشان دهید.

■ در صورت بروز حادثه هرگز از دانش‌آموزان کم‌سن‌وسال کمک نگیرید.

■ مسیر خطوط تلفن و برق را طوری تعیین کنید که در صورت بروز حادثه به‌زودی قطع نشوند.

■ هرگز مخزن سوخت را در کلاس‌های درس یا بخش اداری مدرسه قرار ندهید. این اشکال در اکثر مدارس روستایی و مناطق محروم مشاهده می‌شود.

■ خاموش کردن آتش با استفاده از پتو و کیسه‌های نم‌دار کاری است که به مهارت خاصی نیاز دارد. این عمل را تمرین کنید؛ چون در موقع بروز حادثه ضرورت پیدا می‌کند.

■ برنامه مانور اطفای حریق را در مدرسه اجرا کنید؛ مانند مانور زلزله که هر ساله در مدارس ایران اجرا می‌شود.

■ شماره تلفن‌های ضروری، به‌خصوص سازمان آتش‌نشانی، را در معرض دید همگان قرار دهید.

■ اگر مدرسه به سیستم گرمایشی شوفاژ مجهز است، در مواقع معینی باید یک متخصص از موتورخانه و مجرای سوخت بازدید کند. دریچه‌های آب گرم و سرد موتورخانه را از نوع خوب انتخاب کنید و از سالم بودن آن‌ها مطمئن شوید.

■ محل نصب شیر قطع‌ووصل گاز و سوخت را به کارکنان مدرسه نشان دهید.

■ در طول سال تحصیلی چند مرتبه سیم‌کشی‌های برق و مجرای سوخت را بررسی کنید. بهتر است این کار را کارشناس مجاز انجام دهد.

■ تا جایی که امکان دارد از برپا کردن آتش در مدرسه خودداری کنید. موقع انجام آزمایش در مدارس فاقد آزمایشگاه، نکات ایمنی را رعایت کنید.

■ در صورت بروز حادثه مهم‌ترین کار حفظ «خونسردی» است. آنچه باعث به‌بار آمدن خسارات بیشتر در زمان حادثه می‌شود، دست‌پاچگی و هول شدن است.

همه ساله با فرا رسیدن فصل سرما، شاهد حوادث ناگواری درخصوص مدارس و دانش‌آموزان هستیم. در این میان، فراوانی «آتش‌سوزی» مدارس و سوختگی دانش‌آموزان بیش از سایر موارد است. در نوشتار حاضر، با نکاتی آشنا می‌شوید که حاصل تجربه‌های بیست‌ساله نویسندگان این مقاله است. با رعایت این موارد، احتمال آتش‌سوزی در مدارس کاهش می‌یابد. امید است به یاری خداوند بزرگ، دیگر شاهد آتش‌سوزی در هیچ مدرسه‌ای، نباشیم!

مدرسه‌ها باید در نقاطی احداث شوند که خیابان‌ها استاندارد و وسیع باشند تا در مواقع بروز حوادث کمک‌رسانی سریع و خوب انجام گیرد. این تفکر اشتباه است که در هر نقطه از شهر یا روستا که برای احداث مدرسه تعیین شده است، بدون کارشناسی، مدرسه‌ای بنا شود؛ حتی اگر این نقطه به‌صورت وقف یا اهدا و به‌رایگان تعیین شده باشد. اما اگر در مدرسه‌ای هستید که بنای آن به سال‌های قبل برمی‌گردد نیز رعایت نکات زیر می‌تواند در کاهش آتش‌سوزی مدرسه شما تأثیر داشته باشد:

■ قبل از راه‌اندازی بخاری‌ها محیط و ساختمان مدرسه را کاملاً بررسی، بازدید و آسیب‌شناسی کنید تا عوامل بروز خطرهای احتمالی شناسایی شوند.

■ قبل از راه‌اندازی بخاری‌ها، یک متخصص آن‌ها را بازدید کند. هرگز بخاری را بدون بازدید و سرویس روشن نکنید.

■ هرگز بخاری‌ها را کنار و نزدیک در کلاس‌ها قرار ندهید. ممکن است در اثر برخورد دانش‌آموزان و کارکنان با آن‌ها، آتش‌سوزی ایجاد شود.

■ لوله‌های دودکش را از شیشه‌های پنجره یا لای نرده‌های پنجره عبور ندهید.

■ هر چند وقت یک‌بار مسیر عبور دود را کنترل و گرفتگی لوله‌ها را برطرف کنید.

■ تحت هیچ شرایطی از بخاری‌های نفتی (نامناسب)